

Projekt

z dnia 24 marca 2021 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXVIII/ /2021
RADY GMINY SKIERNIEWICE**

z dnia 30 marca 2021 r.

w sprawie uchwalenia gminnego programu wspierania rodziny na lata 2021 – 2023 w Gminie Skierniewice.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, poz. 1378), art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159), Rada Gminy w Skierniewicach uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny program wspierania rodziny na lata 2021-2023 w Gminie Skierniewice” zwany dalej „Programem” stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Program, o którym mowa w §1, realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skierniewicach.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy informacyjnej w Urzędzie Gminy Skierniewice i na stronie BIP Gminy.

Przewodniczący Rady Gminy

Witold Baranowski

Gminny program wspierania rodziny w Gminie Skierniewice na lata 2021-2023.

Gminny program wspierania rodziny na lata 2021-2023 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

I. WSTĘP

Niniejszy Program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w gminie Skierniewice od 2012 roku

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023, utworzony został w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159). Opracowanie i realizacja Gminnego Programu wspierania Rodziny należy do zadań własnych Gminy (art.176 pkt 1 w/w ustawy).

Fundamentem tego programu jest przede wszystkim dobro dzieci, które potrzebują szczególnej troski i pomocy ze strony dorosłych. Środowisko to powinno zapewnić harmonijny rozwój, przyszłą samodzielność życiową, a także ochronę przysługujących im praw i wolności oraz dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym dziecka.

Rodzina jest szczególnym środowiskiem, nieporównywalnym z innymi środowiskami życia, pracy czy zabawy. Dom rodzinny kojarzy nam się z atmosferą pełną miłości, zaufania, bezpieczeństwa oraz charakterystycznymi dla członków rodziny cechami takimi jak: osobiste zaangażowanie, prywatność, zażyłość, wspólny cel, poczucie obowiązku i odpowiedzialności za rodzinę. Rodzina towarzyszy człowiekowi od urodzenia przez całe życie. Jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem życia człowieka, naturalnym źródłem ładu moralnego, który kształtuje się dzięki miłości i odpowiedzialności rodziców.

Jednak nie w każdym domu rodzina spełnia te wartości. Dla wielu ludzi dom kojarzy się z zagrożeniem, brakiem poczucia bezpieczeństwa, cierpieniem.

Trudno jest pogodzić się z faktem, że osoby którym dzieci ufają kochają mogą się nad nimi znęcać psychicznie, fizycznie mogą być wobec nich okrutne. Wiele osób wstydy się komukolwiek powiedzieć co dzieje się w ich domach, czują się winne i wybierają milczenie, ponieważ boją się, że jeżeli opowiedzą komuś o tym co dzieje się w ich rodzinie zostaną ukarane. Takie zachowanie pogłębia bezsilność ofiary przemocy a zwiększa władze sprawcy.

Dzieci dorastające w domach, w których występuje przemoc cierpią nie tylko wtedy kiedy doznają przemocy bezpośrednio również wtedy kiedy są świadkami przemocy dorosłych. Atmosfera w domu ma ogromne znaczenie dla prawidłowego rozwoju dziecka i funkcjonowania w późniejszym życiu.

Rodzina, w której występuje problem alkoholowy stanowi negatywny wpływ na rozwój dziecka. Dom rodzinny, w którym panuje alkoholizm jest dla członków rodziny a szczególnie dla dziecka ogromną tragedią, nie ma w nim zrozumienia, nie można się w nim schronić przed przykrymi doświadczeniami. W takim domu nieporozumienia i awantury, które występują bardzo często naruszają równowagę domowników żyją oni w ciągłym lęku i napięciu. Dzieci wychowujące się w rodzinach nadużywających alkoholu, żyją z poczuciem zagrożenia, cierpią i uczą się złych sposobów postępowania, które utrudniają im życie, przystosowują się do nienormalnego i zagrażającego środowiska rodzinnego wchłaniając w siebie tą niemoralną sytuację. Dzieci najczęściej nie mają kontroli nad własnym życiem, nie ufają ludziom, mają niskie poczucie własnej kontroli, ciągła niepewność. Najbardziej powszechnym doznaniem dzieci alkoholików jest poczucie wstydu za sytuacje w domu, za pijących rodziców, mogą być pozbawione wsparcia emocjonalnego, uczą się negatywnych sposobów radzenia sobie z problemami, brakuje im stałego systemu wartości, norm i celów, zaczynają izolować się społecznie.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez asystenta rodziny pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wielo- problemowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu jej funkcji opiekuńczo- wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Zawarte w niniejszym programie propozycje pomocowe wspierają rodzinę w prawidłowym wypełnianiu funkcji. Założeniem Programu jest wspieranie rodziny naturalnej już na etapie gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji kiedy dziecko musi opuścić rodzinę.

II. UWARUNKOWANIA PRAWNE

Zapisy Gminnego programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 w Gminie Skierniewice są spójne z aktami ustawodawstwa krajowego i lokalnego takimi jak:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. (o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.(Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159);
- 3) Ustawą z dnia 12 marca 2004r. pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, poz. 2369);
- 4) Ustawą o z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.(Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- 5) Ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 218, poz. 956);
- 6) Ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.(Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z 2020 r. poz. 1492, z 2021 r. poz. 41);
- 7) Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz.713, poz. 1378);
- 8) Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329);
- 9) Ustawa z dnia 28 listopada 2000r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz.111);
- 10) Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808, poz. 875, poz. 1517);
- 11) Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407);
- 12) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Skierniewice na lata 2019-2029.

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE SKIERNIEWICE

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych pozyskanych od instytucji, które w swojej pracy zajmują się opieką nad dzieckiem i rodziną. Dzięki współpracy w procesie tworzenia diagnozy udało się zgromadzić informacje pozwalające na stworzenie obrazu sytuacji w jakiej znajdują się obecnie rodziny zamieszkujące na terenie Gminy Skierniewice. Na ich podstawie zidentyfikowane zostały najważniejsze problemy stanowiące punkt wyjścia do opracowania programu.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi sytemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów.

Problemy społeczne w gminie Skierniewice rozwiązuje przede wszystkim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, Placówkami oświatowymi, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Skierniewicach, Zakładami Opieki

Zdrowotnej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Interdyscyplinarnym, Punktem Konsultacyjnym, Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Skierniewicach, Powiatowym Urzędem Pracy w Skierniewicach, Urzędem Gminy w Skierniewicach.

Znaczącym zadaniem ustawowym gminy w zakresie wspierania rodziny jest wprowadzenie asystenta rodziny do pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się równoległe z prowadzoną przez pracownika socjalnego pracą socjalną, wsparciem i aktywizacją rodziny. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci.

Asystent rodziny współpracuje z rodziną dziecka w fazie oddziaływań profilaktycznych i wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodzin. Swoją pracę wykonuje w środowisku zamieszkania rodziny i/lub w miejscu przez nią wskazanym. Główną formą jego pracy jest towarzyszenie(asystowanie). Asystowanie polega na obecności, towarzyszeniu, uczestniczeniu, służeniu wsparciem poprzez wspieranie informacyjne, emocjonalne, instrumentalne, czasem rzeczowe rodziny w różnych czynnościach dnia codziennego.

W roku 2020 z pomocy asystenta skorzystały 21 rodziny, liczba osób w tych rodzinach 75, w tym 42 dzieci.

Ze świadczeń z pomocy społecznej skorzystało 294 świadczeniobiorców w 194 rodzinach w tym 18 rodzin wielodzietnych, 27 rodzin niepełnych, 43 rodziny skorzystały z pomocy, której podstawą była potrzeba ochrony macierzyństwa. W ramach programu wieloletniego "Posiłek w szkole i w domu" przyznano pomoc dla 326 osób. Dożywianiem w formie posiłku w szkole objęto 95 dzieci.

Prowadzono działania związane z Niebieską kartą w 21 rodzinach.

Uwzględniając przyczyny pomocy, najczęstszym powodem udzielania pomocy osobom i rodzinom w ostatnich latach było bezrobocie. Kolejne grupy dyspanseryjne, to: bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm członka rodziny, niepełnosprawność. W wielu wymienionych wyżej przypadkach w jednej rodzinie występowało jednocześnie kilka dysfunkcji.

Ze świadczenia wychowawczego korzystało 999 dzieci, ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego skorzystało 380 rodzin.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skierniewicach w ramach pracy socjalnej udziela swoim klientom pomocy w realizacji podstawowych funkcji rodziny i wspiera w wypełnianiu zadań wychowawczych mając zawsze na względzie dobro dzieci. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną w pieczy zastępczej. Praca z wybraną rodziną jest prowadzona do momentu osiągnięcia przez tę rodzinę stabilizacji życiowej umożliwiającej podstawowe wypełnianie obowiązków wobec małoletnich dzieci.

W momencie gdy pomoc instytucjonalna w danym środowisku rodzinnym nie daje zadawalających efektów decyzją sądu dziecko umieszczane jest w pieczy zastępczej, powiat koordynuje poszukiwania dla dziecka form pieczy zastępczej, a Gmina Skierniewice jest obowiązana pokrywać część kosztów na utrzymanie dziecka w tej pieczy.

IV. PARTYCYPACJA W KOSZTACH UMIESZCZENIA DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem go po raz pierwszy ponosi koszty

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
- 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

V. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Programu są:

- dzieci i rodziny zamieszkujące na terenie Gminy Skierniewice,
- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- rodziny w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej,
- przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin,
- rodziny dotknięte przemocą i problemem uzależnień.

VI. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych i jej prawidłowe funkcjonowania. Zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i rodzinie, oraz pomoc w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.
- Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.
- Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.
- Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

VII. DZIAŁANIA

Cel	Działanie
Diagnoza i analiza środowisk rodzinnych	Wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności Praca socjalna, polegająca na zapoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym. Konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcyjność rodziny
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców, zapewnienie specjalistycznego poradnictwa i wsparcia	Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnie z normami i wartościami społecznymi Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych. Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązywanie problemów przemocy w rodzinie. W razie potrzeby umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny. Pomoc w dostępie do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogiczno - terepautycznego Pomoc rodzinom w dostępie do poradnictwa prawnego zwłaszcza w zakresie prawa rodzinnego.
Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych	Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno-pedagogiczną. Monitorowanie zagrożeń dla zdrowia dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówką służby zdrowia na terenie gminy.

VIII. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny.
2. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka.

3. Zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.
4. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
5. Przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.
6. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.
7. Poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny.
8. Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych.
9. Umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji.
10. Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

IX. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Program realizuje i koordynuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skierniewicach. Koordynatorem Programu jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skierniewicach przy współpracy instytucji wymienionych w poniższej tabeli:

Nazwa instytucji	Zadania i zakres współpracy
Urząd Gminy Skierniewice	<ul style="list-style-type: none"> - Wspierania lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, - Współpraca w zakresie finansowania działań, - Finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Skierniewicach	<ul style="list-style-type: none"> - Udzielenie pomocy w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem, - Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, - Udzielenie wsparcia osobom usamodzielnionym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze, - Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
Sąd Rejonowy w Skierniewicach zamiejscowy Wydział rodzinny i nieletnich z siedzibą w Skierniewicach,	<ul style="list-style-type: none"> - Orzekanie w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Skierniewicach	<ul style="list-style-type: none"> - Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu, - Podejmowanie czynności w ramach Niebieskiej Karty.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skierniewicach	<ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom uzależnionym oraz ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie, - Organizacja, finansowanie oraz współfinansowanie wypoczynku dla dzieci w formie kolonii z programem profilaktycznym.
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Koordynowanie działań instytucji i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - Udzielenie wsparcia osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie, - Podejmowanie czynności w ramach Niebieskiej Karty.
Komenda Miejska Policji w Skierniewicach	<ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie gminy. - Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży, - Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
Gminna Biblioteka Publiczna w Dębowej Górze	<ul style="list-style-type: none"> - Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez kulturę, sztukę,

	- Organizowanie zajęć mających na celu rozwijanie pasji, zainteresowań.
Szkoły z terenu Gminy Skierniewicach	- Realizacja programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych, - Pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, - Uświadomienie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży, - Podejmowanie działań w ramach procedury Niebieskiej karty.
Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.	- Profilaktyka i opieka zdrowotna.
Punkt Konsultacyjny	- Poradnictwo psychologiczne dla rodzin, - Profilaktyka alkoholowa.
Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach	- Współpraca w zakresie realizacji programów zawodowych.
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Skierniewicach	- Umożliwienie korzystania ze specjalistycznego poradnictwa
Skierniewickie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich AMETYST	- Dystrybucja żywności dla osób ubogich w ramach Programu POPŻ, - Obsługa interwencyjnego miejsca noclegowego dla osób bezdomnych, - Edukacja społeczna w obszarze problemów alkoholowych i przemocy domowej.

X. REALIZACJA PROGRAMU

Cel szczegółowy

Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki
1.	Pomoc rodzinie wg stwierdzonych potrzeb	2021-2023	Gmina, GOPS	Liczba rodzin, która została objęta pomocą
2.	Pomoc dla rodzin świadczona przez pracownika socjalnego i asystenta rodziny	2021-2023	Gmina, GOPS	Liczba rodzin, która została objęta pomocą
3.	Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin	2021-2023	PCPR, Placówki oświatowe, KMP w Skierniewicach, GKRPA w Skierniewicach	Liczba zrealizowanych programów
4.	Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad dla rodziców	2021-2023	Placówki oświatowe, GOPS, Punkt Konsultacyjny, GKRPA w Skierniewicach	Liczba zrealizowanych szkoleń, prelekcji, porad
5.	Indywidualne poradnictwo zawodowe psychologiczne i pedagogiczne	2021-2023	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Skierniewicach, Placówki oświatowe, Powiatowy Urząd Pracy w Skierniewicach	Liczba porad
6.	Kursy, szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji wspierających rodzinę	2021- 2023	Gmina, GOPS, Placówki oświatowe	Liczba szkoleń, kursów, warsztatów Liczba uczestników

Cel szczegółowy

Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki
1.	Analiza sytuacji rodzin,	2021- 2023	Gmina, GOPS,	Liczba analizowanych

	których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej.		Poradnia Psych.-Pedagogiczna, Placówki oświatowe,	rodzin
2.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem	2021- 2023	Gmina, GOPS, Poradnia Psych.-Pedagogiczna, Placówki oświatowe,	Liczba monitorowanych rodzin
3.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (w tym pomoc psychologiczna i prawna)	2021- 2023	Gmina, GOPS, Poradnia Psych.-Pedagog., Placówki oświatowe, Punkt Konsultacyjny, GKRPA	Liczba konsultacji Liczba udzielonych porad
4.	Organizowanie grup wsparcia (w razie potrzeb).	2021- 2023	Gmina, GOPS, GKRPA, Punkt Konsultacyjny	Liczba zorganizowanych grup wsparcia

Cel szczegółowy

Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki
1.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym	2021-2023	Gmina, GOPS	Liczba rodzin objętych pomocą
2.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	2021-2023	GOPS, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	Liczba monitorowanych rodzin
3.	Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	2021-2023	Gmina, GOPS, GKRPA, Placówki oświatowe	Liczba zorganizowanych form wypoczynku Liczba uczestników wypoczynku
4.	Finansowanie funkcjonowania rodzin wspierających (w razie potrzeby).	2021-2023	Gmina, GOPS	Liczba rodzin wspierających
5.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	2021-2023	Gmina, GOPS	Liczba umieszczonych dzieci

XI. EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych. Zostaną one pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub telefoniczny kontakt z rodzicami biologicznymi, opiekunami pieczy zastępczej, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnymi form pomocy rodzinie. Na potrzeby ewaluacji przyjęte zostały wskaźniki zaplanowane w programie. Ewaluacja programu odbywać się będzie na podstawie analizy danych min. z:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skierniewicach.
2. Placówek oświatowych z terenu Gminy Skierniewice.
3. Zespołu Interdyscyplinarnego.
4. KMP w Skierniewicach.
5. Gminnej Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

6. Innych podmiotów zaangażowanych w realizację programu poprzez: ankiety, wywiady, oceny, wytwory prac dziecka. Na zakończenie okresu trwania programu przeprowadzone zostanie podsumowanie i analiza z raportów rocznych oraz ewaluacja końcowa programu.

XII. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ

Zadanie	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
CEL 1: Zapobieganie umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej			
1. 1. Tworzenie odpowiednich struktur oraz podejmowanie niejednorodnych działań wspierających rodziny z „grupy ryzyka”	1.1. Zatrudnienie asystentów rodzinnych w wymiarze 1 etatów. Ich zadaniem jest objęcie wsparciem 15 rodzin, w tym rodzin niewydolnych, zagrożonych odebraniem dziecka do pieczy zastępczej oraz rodzin, których dzieci już są w pieczy zastępczej. Celem zadania jest wychowywanie się dziecka w prawidłowo funkcjonującej rodzinie naturalnej.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023
	1.2. Doskonalenie zawodowe pracowników zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie. Celem zadania jest podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników służb zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie poprzez ich udział w szkoleniach, kursach oraz warsztatach podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz prowadzenie superwizji.	OPS Wszystkie instytucje i organizacje zajmujące się pomocą dziecku i rodzinie	2021-2023
	1.3. Zatrudnianie rodzin wspierających w rozwiązywaniu problemów konkretnej rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Celem działania jest wzmocnienie rodziny naturalnej w wypełnianiu jej ról, a w ostateczności zapobieżenie odebrania dziecka do pieczy zastępczej.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023
	1.4 Pomoc wolontariuszy. Celem działania jest wprowadzenie pozytywnych zmian w życiu dziecka z rodziny z „grupy ryzyka”. Ma na celu dostarczenie dziecku pozytywnych wzorców, wsparcie rodziny i odbudowę więzi rodzinnych.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023
	1.6. Prowadzenie warsztatów dla rodziców dzieci sprawiających problemy wychowawcze. Celem spotkań jest podnoszenie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023
	1.7. Praca edukacyjno - terapeutyczna z rodzicami, zagrożonymi ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Celem zadania jest wzmocnienie rodziny naturalnej.	Poradnictwo rodzinne przy PCPR, Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023
	1.8. Prowadzenie mediacji w sprawach rodzinnych. Celem działania jest poprawa relacji w rodzinie, dążenie do rozwiązania konfliktów rodzinnych.	Poradnictwo rodzinne przy PCPR, Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023
	CEL 2 : Wsparcie rodziny biologicznej w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej		
2. Wsparcie rodziny i dziecka z „grupy ryzyka” przez placówki oświatowe	2.1. Priorytetowe przyjmowanie dzieci z rodzin z „grupy ryzyka” przy organizacji wszelkich form wsparcia w szkole (kółka zainteresowań, zajęcia wyrównawcze oraz inne zajęcia organizowane przez szkołę).	Oświata Gmina Skierniewice	2021-2023

	2.2. Stała współpraca pedagogów szkolnych z innymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi na rzecz wsparcia dziecka z rodziny „z grupy ryzyka”.	Gminny Zespół Oświaty, Gmina Skierniewice	2021-2023
CEL 3: Powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej			
1 . Przygotowanie rodziny naturalnej do powrotu dziecka z pieczy zastępczej	1.2. Praca edukacyjno - terapeutyczna z rodzicami, którym czasowo ograniczono władzę rodzicielską poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Celem zadania jest poprawa funkcjonowania rodziny naturalnej w celu umożliwienia powrotu dziecka.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023
	1.2. Udzielanie pomocy rodzinie w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.	Gmina Skierniewice	2021-2023
	1.3. Udzielenie pomocy w poszukiwaniu odpowiedniej pracy.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023
	1.4. Opiniowanie wniosków do sądu o powrót dziecka do rodziny naturalnej.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023
2. 2. Wsparcie rodziny naturalnej, do której powróciło dziecko z pieczy zastępczej	2.1. Działania wspierające rodzinę i dziecko wynikające z 1 celu niniejszego programu.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023
	2.2. Monitorowanie przez okres roku sytuacji dziecka, które wyrokiem sądu wróciło do rodziny naturalnej.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2021-2023

XIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Skierniewice, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł. Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

W roku 2020 uwzględniono w budżecie kwotę 94 586,99 zł na wypłatę wynagrodzenia rodzinie zastępczej.

XIV. MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. W ramach realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skierniewicach do 31 marca każdego roku składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny, oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.